

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

An Administrative Factors Affecting the Effectiveness of Academic Administration of Schools in the Digital Era under Sisaket Primary Educational Service Area 3

มาริสตา ศรีดาชาติ^{1*} จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์² และ พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง³

Marisa Sridachat^{1*} Jittimaporn Sihawong² and Pongsak Thongpanchang³

(วันที่รับบทความ: 22 มีนาคม 2569, วันที่แก้ไขบทความ: 28 เมษายน 2569, วันที่ตอบรับ: 30 เมษายน 2569)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน 2) ศึกษาาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบริหารจัดการกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน และครูจำนวน 294 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้อาศัยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ควบคู่กับการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบริหารจัดการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล พบว่า ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดโดยเรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยการบริหารทั้ง 4 ด้านสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 73.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนในยุคดิจิทัล

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the level of administrative factors in schools, 2) the level of effectiveness of academic administration in schools in the digital age, 3) Relationship between Management Factors and School Academic Effectiveness in the Digital Age and 4) administrative factors affecting the effectiveness of academic work in schools in the digital

^{1*}นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

^{1*}Master of Education Program in Educational Educational Administration, Sisaket Rajabhat

²⁻³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²⁻³lecturer of Faculty of Education and Human Sisaket Rajabhat

*Corresponding author e-mail Stu6430117221@sskru.ac.th

age. The sample consisted of 33 school administrators and 294 teachers, obtained using stratified proportional sampling. The research instrument was a questionnaire. Data analysis employed basic statistics, including mean and standard deviation, along with Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The results showed that: 1) the overall level of administrative factors in schools was high; 2) the overall level of effectiveness of academic administration in schools in the digital age was high; 3) there was a statistically significant positive correlation ($p < 0.01$) between administrative factors and the effectiveness of academic administration in schools in the digital age; and 4) the administrative factors affecting the effectiveness of academic work in schools in the digital age, with the strongest predictive power in descending order, being parent and community factors and teacher factors. In terms of administration and educational media and technology, these four administrative factors can predict 73.6% of the variance in the effectiveness of academic administration in schools in the digital age, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Administrative Factors, Effectiveness of Academic Administration, Schools in the Digital Age

บทนำ

การก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษาประเทศไทยจึงต้องเร่งสร้างพลเมืองที่มีสมรรถนะดิจิทัลและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แม้สถานศึกษาจะมีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี แต่ความท้าทายสำคัญคือการนำดิจิทัลมาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้รายบุคคลให้สอดคล้องกับนโยบาย "เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา" (Anywhere Anytime) ของกระทรวงศึกษาธิการ

การบริหารงานวิชาการนับเป็น "พันธกิจหลัก" และเป็นศูนย์กลางสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพ รวมถึงมาตรฐานความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม (นราลักษณ์ ชันธุจริ, 2557) โดยมุ่งเน้นเป้าหมายสูงสุดไปที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อม ทั้งในด้านความเป็นเลิศทางทางสติปัญญาและพื้นฐานทางคุณธรรมจริยธรรม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) ด้วยเหตุนี้ ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ จึงมิได้พิจารณาเพียงแค่การดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้เท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมถึง "ผลผลิตเชิงคุณภาพ" (Quality Output) ที่ปรากฏชัดเจนในตัวผู้เรียน ทั้งในด้านการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นควบคู่ไปกับการมีเจตคติและทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ธีรพงษ์ ก้านพิกุล, 2557; ไศริดา คล้ายหนองสรวง, 2558)

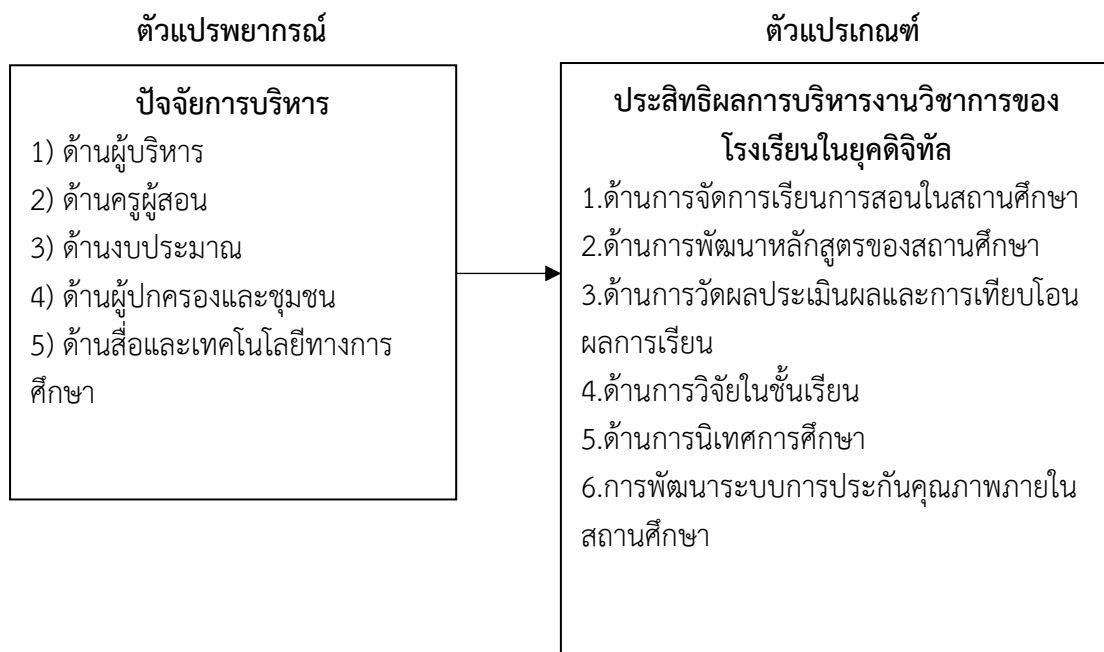
จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ครู งบประมาณ และเทคโนโลยีโดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่ปัจจัยด้านสื่อและนวัตกรรมกลายเป็นตัวแปรสำคัญอย่างใดก็ตาม ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 แม้จะมีการผลักดันนโยบายดิจิทัลผ่านระบบ AMSS และ OBEC Content Center แต่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2566 ของนักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 ยังคงมีคะแนนเฉลี่ยใน 4 วิชาหลักต่ำกว่าระดับประเทศทุกรัฐวิชา (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2566)

สภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการมีนโยบายหรือเครื่องมือดิจิทัลเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา "ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3" เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยเชิงสาเหตุที่แท้จริง อันจะเป็นแนวทางสำคัญสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
- 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
- 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบริหารจัดการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
- 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 219 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,937 คนในสถานศึกษา สังกัด สพท. ศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2568 รวมทั้งหมดจำนวน 2,156 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน และครูผู้สอน จำนวน 294 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน และครูผู้สอน จำนวน 294 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) การตรวจสอบเบื้องต้น นำร่างแบบสอบถามนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) ความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์และวัตถุประสงค์การวิจัย โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence IOC) อ้างอิงตามแนวคิดของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานทุกข้อ

3) ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าเครื่องมือทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

3. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการแสวงหาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นสำคัญ โดยเครื่องมือหลักที่ใช้ในการสำรวจคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีและผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลดิบที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปประเมินผลผ่านโปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผ่านการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และสมการถดถอยพหุคูณ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน โดยภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้บริหาร	4.49	0.51	มาก
2. ด้านครูผู้สอน	4.47	0.52	มาก
3. ด้านงบประมาณ	4.45	0.53	มาก
4. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.43	0.54	มาก
5. ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.41	0.55	มาก
เฉลี่ย	4.45	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.538) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ คือ ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.51) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.52) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.53) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.54) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.55)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.43	0.51	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.40	0.53	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	4.38	0.53	มาก
4. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.45	0.50	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.47	0.51	มาก
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.42	0.53	มาก
เฉลี่ย	4.43	0.46	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.51) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.50) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.51) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D.=0.53) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.53)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{total}
X ₁	1					
X ₂	0.580**	1				
X ₃	0.635**	0.672**	1			
X ₄	0.566**	0.666**	0.777**	1		
X ₅	0.620**	0.578**	0.684**	0.716**	1	
Y _{total}	0.652**	0.735**	0.724**	0.784**	0.706**	0.849**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยการบริหารจัดการและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .849

4. การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล โดยวิธีนำเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter)

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t	P-value	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.488	0.135	-	3.623**	.000	1.970
ด้านผู้บริหาร (X ₁)	0.140	0.036	0.158	3.930**	.000	2.140
ด้านครูผู้สอน (X ₂)	0.249	0.037	0.282	6.723**	.000	3.191
ด้านงบประมาณ (X ₃)	0.047	0.045	0.054	1.051	.294	3.209
ด้านผู้ปกครองและชุมชน (X ₄)	0.311	0.045	0.353	6.875**	.000	2.461
ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₅)	0.137	0.040	0.155	3.436**	.001	1.970
R = 0.858 R ² = 0.736 F = 178.88						

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีการส่งผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 0.736 หรือร้อยละ 73.60 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีปัจจัยการบริหารจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\beta=0.158$) ด้านครูผู้สอน ($\beta=0.282$) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\beta=0.353$)

และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\beta=0.155$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านงบประมาณ ($\beta=0.054$) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.353(Z_4) + 0.282(Z_2) + 0.158(Z_1) + 0.155(Z_5)$$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก
4. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล พบว่า ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดโดยเรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยการบริหารทั้ง 4 ด้านสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 73.6

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการผลการศึกษพบว่าปัจจัยการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการถือเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักในการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งในด้านงบประมาณ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และการพัฒนาสมรรถนะครูอย่างเป็นระบบเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาพบว่าด้านสื่อและเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของบุคลากรที่ยังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาทิจิยา โชคดีวัฒนา (2561) ที่พบว่า เนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนพันธกิจและแก้ปัญหาทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำการเปลี่ยนแปลงสำหรับปัจจัยด้าน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหาร โดยครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนโดยรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสามารถพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้บทบาทของครูผู้สอนในการพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในภาพรวม

2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในยุคดิจิทัลประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ เพราะความสำเร็จดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญมาจากสถานศึกษามีระบบการวางแผนการนิเทศที่ชัดเจน ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานตามภารกิจหลัก โดยเน้นการสร้างทัศนคติเชิงบวกว่า

การนิเทศคือกระบวนการช่วยเหลือและร่วมมือกันพัฒนาทักษะการสอน สอดรับกับงานวิจัยของ นงนุช อินทรโคกสูง (2565) ซึ่งระบุว่า การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการดำเนินงานดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญเนื่องจากการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักที่มีผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ได้มีการดำเนินงานพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงนุช อินทรโคกสูง (2565) ที่พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา ตุ่มโท (2565) ซึ่งระบุว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสื่อและเทคโนโลยี สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 73.6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการส่วนหนึ่งมีปัจจัยเกื้อหนุนมาจากความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด การสร้างความสัมพันธ์อันดีและการมีส่วนร่วมในการติดตามดูแลเอาใจใส่ของครอบครัว ไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ขณะเดียวกันในยุคดิจิทัลที่สื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตและการเรียนรู้แบบใหม่ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบูรณาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งในด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังช่วยผลักดันให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงนุช อินทรโคกสูง (2565) ที่ระบุว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี และปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้สำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ การขับเคลื่อนประสิทธิผลผ่าน 4 ปัจจัยหลัก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลไม่ได้พึ่งพาปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่เกิดจากการประสานพลังร่วมกันระหว่าง ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน และด้านสื่อและเทคโนโลยี โดยปัจจัยเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องยนต์สำคัญในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ค้นพบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) สถานศึกษาควรพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดหาคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงจัดให้มีการสนับสนุน อบรม และติดตามการใช้เทคโนโลยีของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัลและยกระดับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

2) สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลสู่รูปแบบดิจิทัล (Digital Assessment) โดยอาศัยจุดแข็งด้านการนิเทศการศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่แล้ว เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเพื่อสร้างเครื่องมือประเมินผลที่ทันสมัย มีความยืดหยุ่น และสะท้อนสมรรถนะผู้เรียนได้แม่นยำกว่าการวัดผลแบบดั้งเดิม"

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งยกระดับ ปัจจัยการบริหาร (โดยเฉพาะด้านงบประมาณและเทคโนโลยี) ที่ผลวิจัยก่อนหน้านี้พบว่าเป็นจุดอ่อน) ให้เข้มแข็งเท่าเทียมกับด้านบุคลากร เพราะปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อ 'ประสิทธิผลงานวิชาการยุคดิจิทัล' อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้นโยบายเชิงรุกในการประสานพลังระหว่าง 'ทรัพยากรบุคคล' (ครูและผู้บริหาร) กับ ภาคีเครือข่าย (ผู้ปกครองและชุมชน) เพื่อร่วมกันจัดหาและพัฒนา สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ให้มีความพร้อม เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันส่งผลต่อความสำเร็จของงานวิชาการในยุคดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการเร่งพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลออนไลน์ซึ่งยังเป็นจุดอ่อนที่สุด ให้มีความเข้มแข็งทัดเทียมกับด้านการนิเทศและการวิจัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมหรือรูปแบบการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะผู้เรียนให้มีความแม่นยำและรวดเร็วสอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ในยุคใหม่
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในชุมชน ในการระดมทรัพยากรและร่วมจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีให้เกิดความยั่งยืน
- 3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพหรือกรณีศึกษาในกลุ่มโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อถอดบทเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและกระบวนการปรับตัวของครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- ธีรพงษ์ ก้านพิกุล. (2557). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงนุช อินทรโคกสูง. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นราลักษณ์ ชันธจุ. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปรีชา ตุ่มโท, ทินกรณ ช่อมพงษ์, และ สายทิพย์ ยะฟู. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(5), 307–316.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. ศูนย์สื่อเสริม.
- ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. สุวีริยาสาส์น.
- โสภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. (2566). *แผนงานปี 66*. <https://www.ssk3.go.th/>
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อาทิจิยา โชคดีวัฒนา. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.